

Tebliğ

Sermaye Piyasası Kurulundan :

Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri : V, No: 74)

Madde 1- 14/7/2003 tarihli ve 25168 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri:V, No:65 Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aracı kurumlar, sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinin yürütülmesi ve kontrol mekanizmalarının sağlanması amacıyla gerekli teknik donanımı sağlamak ve yeterli teknik ve mesleki bilgiye sahip, özkaynak oranlarının mevzuat ve müşterilerle imzalanan ilgili çerçeve sözleşmelere uygunluğu, müşterilerin risklerinin günlük olarak takip edilmesi ve raporlanması ile görevli bir personeli ve genel müdüre raporlama yapmak amacıyla yönetim kurulu kararı ile bir genel müdür yardımcısını, genel müdür yardımcısının bulunmaması durumunda bir birim yöneticisini sorumlu olarak atamak zorundadırlar. Aracı kurumlar yönetim kurulu kararı ile sorumlu bir yönetim kurulu üyesi başkanlığında genel müdür veya genel müdür yardımcısı ile ilgili birim yöneticilerinden meydana gelen bir kredi komitesi oluştururlar. Kredi komitesinin görev ve yetkileri aracı kurumların iç kontrol prosedürlerinde belirlenir.”

Madde 2- Aynı Tebliğin 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aracı kurumlar tarafından emri veren müşterinin nakit yükümlülüğünü yerine getirecek mali güce sahip olduğu hususunda gerekli araştırmaların yapılmış, 7/9/2000 tarih ve 24163 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri:V, No:46 sayılı Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliğinin 12 nci maddesinde yer alan müşteri tanıma kuralı çerçevesinde müşterinin borcunu karşılar tutarda, likiditesini dikkate alarak malvarlığı ve ödeme gücü olduğuna dair tevsik edici belgelerle kredi komitesinin olumlu görüşünün alınmış ve yönetim kurulu kararı ile limit tanınmış olması durumlarında takas süresini aşmamak üzere herhangi bir teminat almaksızın alım emri kabul edilebilir.”

Madde 3- Aynı Tebliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kredi hesabının müşterinin aracı kurumda bulunan diğer hesaplarından ayrı olarak işlenmesi ve izlenmesi esastır. Müşterinin bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerinden doğan ve yatırılması gereken özkaynak ve benzeri mali yükümlülükleri aracı kurum nezdinde bulunan diğer hesaplarındaki, nakit ve menkul kıymetler teminat veya karşılık gösterilerek kapatılamaz. Şu kadar ki, özkaynak açığının tamamlanmasını teminen müşteri hesapları arasındaki borç ve alacağın mahsubuna yönelik yazılı bir müşteri talimatının bulunması halinde hesaplar arasında virman yapılabilir.”

Madde 4- Aynı Tebliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrasının (a) bendi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinde özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler, nakit olarak Türk lirası ve konvertibl döviz, sermaye piyasası aracı olarak ise işlemlere konu olabilecek sermaye piyasası araçları listelerinde yer alan sermaye piyasası araçları, A ve B tipi yatırım fonu katılma belgeleri ile Borsada işlem görmesi kaydıyla devlet tahvili, hazine bonosu, İstanbul Altın Borsasında işlem görmekte olan ve Hazine Müsteşarlığının belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler ve Kurulca uygun görülecek diğer sermaye piyasası araçlarıdır.”

“a) Nakit, devlet tahvili, hazine bonosu, B tipi yatırım fonu katılma belgesi, İstanbul Altın Borsasında işlem görmekte olan ve Hazine Müsteşarlığının belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler ve/veya Kurulca uygun görülecek diğer sermaye piyasası araçlarının kabul edilmesi halinde bu kıymetlerin %100’ü”

“Özkaynak olarak verilen bir şirket tarafından ihraç edilen hisse senedi tutarı, her bir müşteri için, 13 üncü madde kapsamında değerlendirilecek olan işleme konu kıymet tutarının %60’ını geçemez.”

Madde 5- Aynı Tebliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi karşılığı yatırılan özkaynak tutarı, işleme konu kıymetlerin cari değerindeki değişimler sonucunda gerekli özkaynak tutarının altına düştüğü takdirde, aracı kurumlar eksikliğin tespit edildiği gün itibarıyla, özkaynak oranını 17 inci maddede yer alan başlangıç özkaynak oranına tamamlayacak şekilde nakit ve/veya sermaye piyasası aracı yatırmak üzere müşteriye en seri iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) ulaşarak özkaynak tamamlama bildiriminde bulunur ve teyit alırlar. Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde özkaynak tamamlama bildirimine ilişkin hesaplama örneği Tebliğin 1 numaralı ekinde yer almaktadır.”

Madde 6- Aynı Tebliğin 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiş ve dördüncü fıkra beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“Satım konu olan sermaye piyasası araçlarının satım emrinin verildiği an itibarı ile müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması veya söz konusu yükümlülüğün ilgili sermaye piyasası aracının ödünç alınması sureti ile yerine getirilmesi durumunda herhangi bir ilave bildirim ihtiyacı duyulmaksızın müşteri tarafından verilen satım emrinin bu Tebliğ hükümleri ve açığa satış işlemlerine ilişkin borsa işlem kuralları açısından açığa satış olduğu kabul edilir. Ancak müşterinin satışı yapılan sermaye piyasası aracını tevdi edebilecek durumda olduğunu ve satışa konu sermaye piyasası aracının takas tarihine kadar aracı kuruma iletileceğini yazılı veya herhangi bir iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) beyan etmesi durumunda işlem açığa satış işlemi sayılmaz. Müşteri söz konusu beyanın doğruluğundan sorumludur. Aracı kurum müşteri tarafından yapılan söz konusu beyanın doğruluğunun araştırılmasından, gerekirse doğruluğunun teyit edilmesinden ve gerekli belgelerin temin edilerek saklanmasından sorumludur.

Satışı yapılan sermaye piyasası aracının tamamının veya bir kısmının takas süresi içinde tevdi edilmemesi veya söz konusu sermaye piyasası araçlarının takas tarihi itibarıyla müşterinin aracı kurum nezdindeki hesaplarında bulunmaması durumunda müşteriye temerrüd hükümleri uygulanarak en geç takas tarihini izleyen 2 iş günü içerisinde;

a) Daha önce imzalanan alım satım aracılığı çerçeve sözleşmesinde bu yönde hüküm bulunması ve satım emrinin yerine getirildiğinin müşteriye açıkça bildirilmiş olması şartı ile sermaye piyasası aracı yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteri namına satılan sermaye piyasası araçlarından elde edilen tutarın yükümlülüğe tekabül eden kısmı için piyasadan ilgili sermaye piyasası aracının satın alınması,

veya

b) İMKB Yönetmeliğinin 38 inci maddesinin ya da genel hükümlerin uygulanması, suretiyle söz konusu temerrüdün tasfiye edilmesi ya da tasfiyesi için gerekli işlemlere başlanması zorunludur. Ayrıca temerrüde düşen müşteri için Tebliğin 35 inci maddesi çerçevesinde İMKB’ye gerekli bildirim yapılır.”

Yürürlük

Madde 7 — Bu Tebliğ 1/1/2004 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 8 — Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.